

Prológus

Alexsi megállt az ablakban, és az asszonyt figyelte. A nő alakját a nap fénykeretbe vonta, szalmaszínű haját aranylángra lobbantotta. Tincseit a szél simogatta szégyentelenül, beléjük szimatolt, aztán fel-felborzolta a belőlük áradó almaillatot. A férfi is erre vágyott.

Alexsi szerette volna egészen pontosan megfigyelni, hogyan kezdődik, folytatódik, majd hal el a nő nevetése. Arca kisimult és meglágyult, átváltozott azzá az ifjú leánnyá, akinek első csókjától a sután próbálkozó Aleksit majd szétvetette a szerelem. Elég, mondta akkor kifulladásra a meggypiros száj, és remegő kezek taszították távolabb a férfit, van időnk egy egész életen át.

A nő nevetése a gyerekeknek szólt. A mászókan csimpaszkodó négyévesnek, akinek születése felért egy lassú kínhalállal, a hintában egyensúlyozó háromévesnek, akinek világra jötte alig-alig volt kegyesebb, és a babakocsiban ülő, tömzsi egyévesnek, aki ökölbe szorított kézzel küzdötte elő magát az életbe, mint egy apró vasember. A nő csípője, hasa és melle már sok mindent megélt. Alexsi túl rövid ideig fészkelhette be magát egyedülként ebbe az ölse. A nő éppen

csak kitárulkozott az érintésének, éppen csak megtanulta élvezni, és máris jött a gyerek, jöttek a gyerekek.

A nő könnyedén, gondtalanul hintázott, közben énekelt. A legkisebb az ölében ült, a középső a mellette lévő hintán. Fecskeként, csicseregve röppent az udvar kék egére. Sem hiány, sem bánat nem gyötörte. Szép volt a világ, a nő döbbenetesen gyönyörű. Alekszi szerette volna, ha kettesben hintáznának.

A hinta megállt. A csivitelés megszűnt, a nap eltűnt egy felhő mögött. A nő ábrázata elborult, arcára és homlokára visszatértek az árnyak, teste megfeszült. Lesöpörte magáról és a gyerekekről a homokot, aztán visszasétáltak a bejárati ajtóhoz. Vacsoraidő. Húsgolyó, krumplipüré, mellé reszelt sárgarépa ananászkockákkal.

Az előszobában Alekszi szorosán magához ölelte a nőt. Az asszony csodálkozva nézett rá, és udvariasan viszonzta az ölelést, de nem nézett a szemébe, érintésében nem volt erő. Kellott a hely a közékük furakodó hasnak is. Alekszi azon tűnődött, mikor kezdhetette az asszony azt érezni, hogy nem megpihenni tér a másik testének melegébe, hogy a házastársi szeretet újabb erőpróba elé állítja. Hogy a testnek, amely felváltva duzzad és zsugorodik, hurcol, etet, kel és virraszt évről évre, egyúttal női testnek is kellene tudnia maradni a férfi számára. Mernie kellene annak maradni. Az ellágyulás és egybeolvadás csodája nem maradt következmények nélkül, és ettől a gondolattól nehéz volt szabadulni.

Alekszi azon töprengett, hogy melyik volt az a pillanat, amikortól úgy érezte, hogy a szerelme szenvedést okoz. Hogy a nő ugyan hűségesen mellette áll, szorgoskodik a közös otthonban, de közben szép csendben megdermed és eltűnik.

1.

Rigócskámát ringatgatom. Dedecskémet dajkálgatom. Keblelem tejjével táplálom.

A gyermek az anyamellen pihen, mohón eszik, szuszog és nyögdécsel. Apró kezével legdrágább kincsét szorongatja, a sápadt, puha teliholdat. Itt most jó, ahogy has a hashoz ér, a nyelv hegyén holdnektár íze. Később vajon hol lesz jó?

Látom, ahogy nő a gyermek, s közben morajlik a mély. Bár a kicsi hozzám van nőve, mint nyírfához a görcs, nem tudok büszkeség nélkül gondolni arra, hogy a belőlem fakadó nyírfaméz táplálja erőssé és egészségessé. Amikor az áttetsző ujjacskák borsószemektől duzzadó hüvelyekké gömbölyödnek, a vézna csirkelábak pedig kendő alatt kelesztett kalácshoz kezdenek hasonlítani, az felér egy vizsgamunkával. Mesterművem akkor készül el, amikor a szívókorongszerű száj fogatlan mosolyra fakad, a szemekben pedig napraforgók gyúlnak. És amint szerető tekintetem ölelésében az aprócska ember olyan teljességre jut, amely nyomán soha többé nem tűnhet el egészen, akkor jöhet a meghajlás, a pukedli és az isteni tapsvihár a mennyből.

Óvatosan eligazgatom a kis batyut az ágyban, de amint a meleg elillan, a pici felriad. A csücsöri száj ismét rácuppan a bugyogó tejforrásra. Az anyafa ágait szél borzolja, a mókuskölyök ringatózni kezd fészkében. Aludj, aludj, angyalocskám. Pihenj, pici pacsirtácskám. Álom szálljon szemeidre.

Csak ringatok éj éj után, évről évre. Fel és le. Előre és hátra. A redőny réseiben feketéről fehérre, szürkéről sárgára vált a fény, ölbebabám hol kisebb, hol nagyobb, de a hinta nem áll le. Magasra és mélyre. Messzebb és közelebb. Csak az ingaóra járása követi hűségeseen ugyanazt a ritmust. Tik és tak. Bim és bam.

A sötétség óráiban kihajózom az álomtenger nyílt vizeire, a kéklő szigetek felé. Van, hogy az evezők egészen lágyan siklanak, és a hullámok engem is békés álomba ringatnak, bár az út még tart. Fekete csönd, hold, csillagok, az ébrenlét és az álom határán felsejlő gondolatok, kék árnyékot vető, elmosódott körvonalú képek – ezeket figyelem, és nem számolom az órákat.

Máskor dühösen rángatom a csónakot. Csak aludjunk már, hamar és hosszan. Csak lenne már meg a csodaszer! A törpe ujjú ijedten rezzen össze. Vajon hová tűnt a lágy hullámzás?

Kínra szültem kicsinyemet. Bánatomra babusgatom. Gondozom, hogy gondot hozzon.

Hová juttat ringatásom, kicsi fiam? Kemény vezényszavakat hallgatni? Mások nyomában loholni? Mi lesz, ha nem leszel tisztességes és jól nevelt?

Hová juttat ringatásom, édes lányom? Korai cselédsorra? Nehéz női jussra, örökös éjszakai dajkálásra? Mi lesz, ha benned sem lesz elég erő?

Hová juttat a ringatás engem magamat? Ezüstfejjel el-

enyészni, sudár fenyők közt csonkká száradni? Vagy talán sehová sem? Sehová sem!

Nem szunnyad a szikraszemű. Nem fárad a tejfölhajú. A sírás egyre csak fokozódik. Ó, az istenadta gyermek nem nyugszik sem holdnektártól, sem nyírfaméztől. Csak visít. Visít az ebadta. A hinta begyorsul. Számból fütyülve sivít a szél. Vihar rázza a hajlongó fészekágot. Tébolyodva taposom a rokkát, a fonál szakadozik, elpattan. Torz szavakat suttogok. Anya egy fúria. Anya egy boszorkány. Anyánál pörög az orsó.

Ez a nyomorult néember még elaltatni sem képes a gyereket. Altassa hát a Jóisten! Szunnyadtassa Szűz Mária! Hadd pihenjek jómagam is. Gyermekszolga hadd ne legyenek.

Az udvari nyírfán dalra serkennek a madarak. A gyerek nyüszög, eszik, elbóbiskol. Nyüszög, eszik, elbóbiskol. Anya komor. Anya néma. Anya.

Tente, baba, túlvilágra. Seol setét rejtekébe.

2.

Napfényes a reggel. Az ablakon túl csillognak a csupasz fágakon télire otffelejtett díszalmák. A cinegék virgonc frissességgel ugrálnak a madáretetőben. A konyhában áfonyától maszatos, vigyorgó szájak falják a kását, közben megállás nélkül beszélnek. Édesanya, engem hol tett le a gólya, mikor megszülettem? Édesanya, meddig ér a lefolyó? Édesanya, a fognyúvó manók pizzát is esznek? Édesanya, a fekete hajúk is a mennybe jutnak? Édesanya, a laptopot magunkkal visszük majd a mennybe?

A szomszéd Anni átjön játszani. Szépen köszön, folyékonyan mondja, hogy Isten áldásával!, pedig sosem járt a gyülekezetben. Te nem is vagy hívő – jegyzi meg Kaisla, mire Anni sírva fakad. Megfeddem Kaislát, elmagyarázom, hogy minden gyermek hívő, és nálunk különben sem szokás csúfolódní vagy kiközösíteni más gyerekeket. Kaisla bocsánatot kér Annitól, de magában azt motyogja, hogy a gyerek-bibliaórán úgy hallotta, jobb csak hívő gyerekekkel játszani. Aava közben nógatja a nagyobbakat, mikor játszanak már.

A gyerek-bibliaóra célja, hogy a gyermekek gyökeret verjenek Isten országában. Ez a gyökereztetés néha olyan, mint az árvácskák gondozása: meg kell védeni őket a fagytól, friss földet kell nekik adni, és tiszta vízzel meg kell öntözni őket. Máskor a gyökereztetés együtt jár a formába gyömöszöléssel: óvatosan nyújtogatva és nyesegetve érjük el a helyes arányokat. A bibliaóra-vezetők többsége a szeretetet, a gondviselést és a megbocsátást tartja elsődlegesnek. Ám vannak olyanok is, akik széles ecsetvonással kérlelhetetlenül meghúzzák a határokat. A világiak rockot hallgatnak, tévét néznek, és nem tudnak rendesen odafigyelni a gyerekeikre, mert a sörivással és a mulatozással vannak elfoglalva. Az ilyen gyerekek a mostohaapjukkal élnek egy fedél alatt, a saját édesapjuknak meg új családja van, úgyhogy örülhet mindenki, aki hívó családba született, mert ott biztonság van, és édesanya és édesapa szereti egymást.

Otso autókat gurigat le a parkolóház rámpáján, Lumi-kukka pedig felkéredzkedik a hordozókendőbe. Együtt pakoljuk be a mosogatógépet és készíjtjük el a gyerekek kedvencét gyufatésztából és darált húsból. Az ebédet jó még a kinti játék előtt elkészíteni, hogy befelé jövet megússzuk a veszekedést. Sokszor úgy tűnik, hogy már maga az öltözködés és a vetkőzés is kaotikus. Annyi a cipő és az overall, és senki sem bírja kivárni a sorát. Először a gyerekek kezdenek ordítani, aztán én. Először a gyerekek fakadnak sírva, aztán én. Így lesz végül a levegőzésből a nap fő teljesítménye.

Nehéz arról beszélni, milyen kimerült az ember, hiszen a mérce elérhetetlenül magasan van. Mindig találni olyan hívó édesanyát, aki szép, vidám, jó erőben van, és a családi otthont is mindig rendben tartja, pedig van vagy tizenkét

gyereke, a férje meg hétköznapi más településen dolgozik. Szerencsére Aleksinek nem szokása hasonlítani.

Otso zenét szeretne hallgatni: Urpo mackó és Turpo mackó dalait. Tejfülszőke fűrtjei lobognak tánc közben. Lumikukka is ficánkol a hordozókendőben, megvillantja kétfogú mosolyát. A gyerekzenék meglehetősen ütemessé váltak az utóbbi időben. Előfordul, hogy a gyerekek nem a megfelelő ponton lelkesednek be, de a vidám dalok sok szürke napot mentettek már meg. Nem akarom tiltani azt az ösztönös örömet, amit a ritmus okoz a gyerekekben, pedig az én testemből már kiveszett. Arra már nem emlékszem, hogy vajon valaki más veszejtette-e ki belőlem, vagy magam láttam jobbnak, ha megszabadulok tőle. Mindenesetre végül elfelejtkeztem róla, és megszűntem érezni, kivéve tiltott értelemben. A vékony gyermeklábak akadálytalan mozgása láttán én magam ormóttan tuskónak tűnök. Már régóta olyan testben létezem, amellyel csak úgy megtörténnek a dolgok, de amelyik soha nem cselekszik magától. Ebben a testben jó ideje csak a felejtés, a nem törődés segít túlélnem.

A lányok szobájából veszekedés szűrődik ki. Mi van már megint, fakadnék ki, de aztán inkább hallgatódzni kezdek az ajtó előtt. De hát te ebben a játékban most meghaltál. Legyél halott! Nem is haltam meg. Nem akarok halott lenni. De meghaltál, vagy nem leszek a barátod. Aava, te is meghaltál, és most feltámadsz ide. Gyertek, Atyám áldottai! Ott vannak a szárnyaid. És akkor most te, Anni, te is megpróbálsz felkapaszkodni ide, a mennybe. Mi meg letaszítunk a tűz tavába, mert te nem vagy hívó. Távozzatok tőlem, ti, átkozottak! És akkor mondd azt, hogy au, meg hogy jaj-jaj-jaj.

Kinyitom az ajtót, és azt látom, hogy Kaisla és Aava az emeletes ágy tetején ül. Aava kicsit tanácstalan, hátán a

tündérszárnyakkal, de Kaisla teljesen beleélte magát a játékba. Fején korona, kezében kard. Édesanya, most mennyországot játszunk. Én vagyok Isten. Ott meg van a sírás és fogcsikorgatás. Telis-tele tüzes lávával. Anni összekuporodva ül az emeletes ágy csúszdájának alján, és szipog. Nem akarok meghalni. Nem akarok a tüzes tóba esni. Én is a mennybe akarok jutni.

Hallgatásom Aavának tűnik fel először. Lekászálódik az ágyról, kiegyengeti a szárnyait, aztán közli, hogy ez a játék talán nem is volt annyira jó. Reménytelenül töröm a fejem, hol kezdjem. Ezt a játékot most azonnal fejezzétek be. Ez a legbutább játék, amit valaha kitaláltak. Minden gyermek a mennybe jut. A felnőttek mennybe jutásáról pedig csakis Isten dönthet, nem az emberek. Nézzétek, milyen rosszul érzi most magát Anni. Aava rögtön odaszalad Annihoz bocsánatot kérni. Kaisla viszont meglehetősen furcsán néz rám. De hát a gyerek-bibliaórán azt mondták, hogy aki nem hisz, az elkárhozik. Édesanya, hiszel te rendesen egyáltalán?

Azon gondolkodom, mi a csudát mondok majd Anni anyukájának. A pokolba is!